

Grāmatas kultūrtelpas un identitātes saliedēšanai jeb jaunieguvumi Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkā

Iepazīstīnot ar programmas, "Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedēšanas veicināšanai" rezultātā saņemto izdevumu apskatu, vispirms jāmin Jaunā Rīgas teātra un Swedbank izveidotais kompaktdisks "Klausāmpasakas", kurā iekļauti divi diski ar kopumā 24 tautas pasakām. Pasaku disks ir šo organizāciju veltījums tām ģimenēm, kurās aug bērni ar īpašām vajadzībām.

Pagājšruden pie mums viesojās rakstnieks Pauls Bankovskis. Pavisam jauna, izdota 2014. gadā ir viņa grāmata ar nosaukumu "18" – par 1918. gada 18. novembri un to vai tiem, kuram šis datums ir svarīgs vēl 21 gadsimta otrā gadu desmitā. Grāmata iznākusi vēstures romānu sērijā "Mēs. Latvija. XX gadsimts".

Par pasaules un jo īpaši - Latvijas kultūru visplašākajā tās nozīmē stāsta grāmata "Mūsdienu kultūras stāvokļi". Iespējams, ka grāmata pēc tam gribēsiet iegādāties mājas lietošanai vai uzdāvināt saviem ārvalstu draugiem, jo teksts paralēli tulkots arī angļu valodā un to krāšņo interesanti fotoattēli. Pie stāsta par Latvijas vērtībām pieder arī lietuviešu autora Arvīda Jozaiša grāmata "Rīga – cita civilizācija", kurā iekļauta viņa literārā publicistika – par Livoniju, Rundāles pili, latviešu teātri, valodu un citiem jautājumiem, kas apskatīti mūsdienīgi un aizraujoši. Izdevums ikvienam lasītājam. 2011. gadā tas ieguvis Baltijas Asamblejas balvu literatūrā. Pāršķirstot grāmata, "Latvijas novadu dārgumi" iepazīstam tādus unikālus priekšmetus kā pilsētas grāmatas, apgleznotas senlietas, un arī vietas un lietas, kas tapušas tuvāk mūsdienām, bet ar kurām arī varam lepoties, piemēram X stundas radiostudija un latgaliskā izrāde "Latgola.lv". Arī šis izdevums ir koši ilustrēts krāsainām fotogrāfijām. Vairākas atšķirīgas tēmas – senču meklēšana, ģeogrāfija un kultūra iekļautas Ingūnas Daukstes – Silasproģes grāmatā "Tāla zeme, tuvi ļaudis" – par to, kā tālienes latvieši atraduši kopīgu valodu dažādos latviskos pasākumos un svētkos, kuriem caurvijas latviešu teātris un literatūra. Citējot Valtera Nollendorfa rindas:

“Pēkšņi mēs bijām pasaules malā.
Tas bija tik vienkārši:
Aiz pēdējām mājām,
Aiz pēdējā krūma
Pārtrūka ceļš,
Un pie kājām
Zilganzaļš
Šūpojās okeāns.”

Vēsturiski politisks ir Ilzes Ostrovskas un Vijas Daukštes kopdarbs “Eiropas ideja un idejas Eiropā”. Grāmatā aprakstīta Eiropas ideja jeb definīcija un Eiropas aizsākšanās caur Grieķiju un Romu, kā arī darbība visdažādākajās šī kontinenta rietumu valstīs. Grāmata patiks lasītājam, kurš aizraujas ar filozofijas idejām Eiropas kontekstā. Un atkal, atgriežoties mūsu zemē, nu varam piedāvāt grāmatas “Latvijas leģendas: par cilvēkiem, kas dara Latviju lielāku” ceturto daļu. Tajā kā allaž par nozīmīgākajiem Latvijas sporta, mūzikas un citiem kultūras darbiniekiem. Grāmata tiem, kuri jau iemīļojuši šo sēriju, kā arī – “jaunpieņacējiem”. Kristīne Zaļuma mūs iepazīstina ar pamatīgu pētniecisko darbu savā grāmatā “Liepupes muiža”. Grāmatas noslēgumā esošajā dzimtas kokā atrodama arī kāda Sofija Henriete [fon Meka], kura 1780. gadā kristīta Stopiņos. Šis ir izdevums Latvijas apceļotājiem un tiem, kas saistīti ar Liepupes apkārtni. Jāzeps Pīgoznis savu dzīvesstāstu izvērš grāmatā “Pēckarš. Krāsas. Jaunība”. Tā veltīta gleznotāja mazdēlam. Grāmatas noslēgumā – fotoattēli, ģipša grebumi, ilustrācijas un zīmējumi. Projekta rezultātā tiek turpināta arī sērija “Latvijas mākslas klasika”. Tajā piedāvājam šādus darbus – Kristiāna Ābele “Johans Valters”, Natālija Jevsejeva “Aleksandra Beļcova”, Dace Lambergas “Konrāds Ubāns”. Tie ir ne tikai ilustratīvi koši un izmantojami acu priekam, bet satur arī nozīmīgus datus par mākslinieku dzīvi, tālab noderīgi vizuālās mākslas studentiem un visiem interesentiem.

Visbeidzot, nozīmīga un saturiski plaša ir grāmata “Portrets Latvijā. 19. gadsimts”. Šoreiz tā noderēs ne tikai māksliniekiem, bet arī vēsturisku personību pētniekiem, jo savulaik šie gleznojumi un zīmējumi saukti par “senču galerijām.”

Kopumā, esam ieguvuši kultūrvēsturiski nozīmīgu iespiesto dokumentu krājumu, kurā esošie izdevumi papildina literatūras, mākslas, mūzikas, teātra, arhitektūras un novadpētniecības nozares, kā arī sniedz oriģināli zinātniskus pētījumus humanitārajās un sociālajās zinātnēs. Paldies, Latvijas Nacionālā bibliotēkas darba grupai un Kultūras ministrijai par piešķirtajiem naudas līdzekļiem.

Ieva Mūrniece

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas bibliotekāre

(05.01.2015.)